

GRAĐEVINARCI OTKRIVAJU ZAGREBAČKU POVIJEST

Dijelovi petsto godina stare peći pro-nađene ovih dana na gradilištu poslov-nog kompleksa »Centra Kaptol« na Novoj vesi svoje će novo mjesto naći u stalnom postavu Muzeja grada Zagre-ba. Koliko god da je iznenadni nalaz uzbunio građevinare, muzealci su, čini se, već odavno navikli na to da se, čim netko zagrebe malo dublje lopatom u središtu grada, otkrivaju ostaci drevne prošlosti.

Mamut u Frankopanskoj

Pri restauraciji zgrade MGZ-a još je 1991. otkriveno arheološko nalazište koje govori da je na Griču već u 7. ili 6. stoljeću prije Krista postojalo naselje, prije godinu i pol na Britanskom je trgu otkriven srednjovjekovni zdenac, prije nekoliko godina senzaciju je izazvala vijest da je na Ribnjaku pronađen rimski mostić, u Frankopanskoj je u kazalištu »Gavella« zahvaljujući nalazu ostataka mamuta narasla i »Mamut scena«, a novčići starih Rimljana rasuti su po mnogim gradskim dvorištima, a i po obali Save.

– Muzej grada Zagreba je pravo mje-sto da se izlože sva svjedočanstva o prošlosti grada. Ne treba, stoga, čuditi što u naš postav stalno uklapamo i predmete koje građevinari nalaze po-svuda u Zagrebu. No, posebno smo ponosni na to što ćemo uskoro prvi u Hrvatskoj, i kao jedni od rijetkih sret-nika u svijetu, u ovom muzeju moći po-kazati autentično arheološko nalazište. Naime, do Dana državnosti trebali bi biti gotovi radovi na uređenju lokaliteta u MGZ-u – ističe ravnatelj MGZ-a Vinko Ivić.

Dok muzealci nestrpljivo čekaju dan kada će svoje podrumne otvoriti posje-titeljima, ističu kako priprema ovog dijela postava traje punih šest godina. Dotad je, naime, trebalo analizirati starost nalaza, obnoviti ih i urediti.

– Na tri razine MGZ-a bit će po-kazano arheološko blago pronađeno ispod temelja muzeja, koje pokazuje da je na Griču postojalo naselje već u 7-6. stoljeću prije Krista. Još 1991., pri restauraciji zgrade Muzeja, pronađeni su tragovi naselja iz tog doba, a i ostaci bedema iz prvog stoljeća, te srednjeg vijeka. Svi ti nalazi pokazuju kako je područje oko današnje Opa-tičke ulice nekoć bilo, kontinuirano, ali uz manje prekide, naseljeno od pret-povijesti do danas – pripovijeda arheo-log Boris Mašić.

• Muzealci su navikli na to da se, čim se malo dublje zagrebe u zemlju, otkrivaju ostaci drevne prošlosti – 1991. je na Griču otkriveno arheološko nalazište iz 7. ili 6. stoljeća prije Krista, prije godinu i pol na Britanskom je trgu otkriven srednjovjekovni zdenac, a senzaciju je svojedobno izazvala vijest da je na Ribnjaku pronađen rimski mostić

Istočno krilo MGZ-a uskoro će otvoriti vrata s poviješću pretpovijesnog grada

Snimio: Ž. GRGIĆ

Blago ispod Muzeja

Sretna je slučajnost da se ovako bogato nalazište nalazi baš ispod zgra-de muzeja, pripovijedaju muzealci, jer pretpostavljaju kako se često dogodi da vrijedne starine ubrzo nakon otkrića prekrije asfalt. Da se to ne bi događalo, brinu se i u Gradskom zavodu za za-štitu i obnovu spomenika kulture i pri-rode, a njihovi stručnjaci procjenjuju i koliko je koji nalaz u podzemlju uistinu vrijedan. Mostić koji je tako prije neko-liko godina niknuo u Degenovoj ubrzo je zaboravljen jer su stručnjaci pro-cijenili da nije velike vrijednosti, a zdenac na Britancu uklopljen je pak i u no-vi javni natječaj za obnovu toga trga. Zasad ga, doduše, od znatiželjnika, ču-vaju daske.

Koliko god pak u MGZ-u bili ponosni na svoje nalaze i postav, i Arheološki se muzej ima čime podičiti. Zahva-ljujući njegovoj 150-godišnjoj povijesti brojni su predmeti sačuvani od za-borava. Najdraže im je pak, kako kaže muzejski savjetnik u tom muzeju dr. Zoran Gregl, kada ih nazovu obični građani koji su kopali po dvorištu i tako

našli stare stvari.

– Pametni ljudi se uvijek jave, a bedaki prekopaju nalaze. No, naša eki-pa uvijek obiđe teren, pa makar ne našli ništa vrijedno. Naravno, mi se ba-vimo samo prošlošću koja seže do 12. stoljeća – kaže dr. Zoran Gregl.

Zajedno s dvojicom istomišljenika, dr. Gregl je osnovao i skupinu »Zagreb dok ga još ni bilo – prije 1094. godine«. Nenad Jandrić, Željko Kovačić i on, naime, vodeći se idejom da spomenike treba izložiti izravno na ulicama, diljem Zagreba postavili su osam spomenika iz vremena »Zagreb prije Zagreba«. Uskoro u Zagorskoj cesti planiraju po-staviti repliku brončane posude iz 1. stoljeća, koja je nađena na mjestu gdje je nekoć bio rimski bunar. Cijela pak priča ne bi bila toliko osobita da se taj zdenac nije nalazio na mjestu dana-šnjeg »Vodovoda«.

– Mi i sada crpimo znanje naših pret-hodnika. Evo, i Rimljani su znali gdje treba crpiti vodu, a mi sada tamo ima-mo vodovod. Čudesan je taj Zagreb, a i dubina njegove prošlosti – veli dr. Gregl.